

IVICA RAGUŽ

Evharistija

»Kakor je mene poslal živi Oče in jaz živim po Očetu, tako bo tudi tisti, ki mene je, živel po meni. To je kruh, ki je prišel iz nebes, ne tak, kakršnega so jedli vaši očetje in so pomrli: kdor je ta kruh, bo živel vekomaj.« To je povedal, ko je učil v shodnici v Kafarnumu. Veliko njegovih učencev, ki so to slišali, je reklo: »Trda je ta beseda. Kdo jo more poslušati?« (Jn 6,57-60). Kristusove besede o sebi kot kruhu, ki se daje v jed, so naletele na veliko nasprotovanje njegovih sogovornikov. »Trda je ta beseda« ne samo za Kristusove sodobnike, ampak za mnoge ljudi v zgodovini Cerkve. Evharistiji, a tudi ostalim zakramentom, se niso samo posmehovali ali jih zavrgli samo neverniki, ampak tudi sami verniki, celo katoličani. Vedno znova lahko slišimo, kako je evharistija nepotrebna, kako je važnejše biti poduhovljen kristjan, poslušati svojo vest, delati dobra dela, posvetiti se humanitarnemu delovanju in tako ostati zvest tej zemlji. Še več, isti neverniki in verniki opozarjajo, da je evharistična duhovnost za vzrok farizejstvo, duhovno hinavščino, ker človek misli, da je dovolj iti k maši in prejemati zakramente, pa že veljaš za »dobrega kristjana«. Lahko bi navedli še veliko takšnih pritožb. Nekatero pritožbo so res upravičene in bomo o njih spregovorili kasneje. Ampak v vseh teh pritožbah je vedno znova ista problematika vere in nevere. Človek težko sprejme, da se je Bog učlovečil prav v tej osebi iz Nazareta, v Jezusu Kristusu, prav v tej ženi Mariji, da je navzoč prav v katoliški Cerkvi in da je prav sedaj in še naprej navzoč v evharistiji. Vse to je za človeka »trda beseda«, zelo »trd govor«, ki ga postavlja pod vprašaj. Postavlja ga

Ivica Raguž, dekan Teološke fakultete v Đakovu, glavni urednik hrvaške izdaje Mednarodne katoliške revije Communio. Besedilo iz njegove knjige Katolicizam, Đakovo 2017, 55–70 je z dovoljenjem prevedel Ivan Povšnar.

pod vprašaj, ker mu Boga prinaša tako blizu, v Jezusu Kristusu, v Cerkvi in evharistiji ter v zakramentih. Sebičnost vedno želi rajši biti čim bolj stran od Boga, ki ne sme vstopiti v njihovo notranjost in se ne sme dotikati njihovega telesa, niti njihove duše.

Toda Bog želi prav ta čudež. Prvi čudež je njegovo večno rojevanje v Bogu Očetu. Drugi čudež je njegovo časno rojstvo v svetu, v blaženi Devici Mariji, Bog je Jezus Kristus. Tretji čudež je njegovo rojevanje v vsaki evharistiji. Kdor sprejme drugi čudež, bo sprejel tudi prvi in tretji čudež, kdor ga pa zanika, ne bo mogel sprejeti niti tega niti onega. Bog se je v Jezusu resnično združil s človekom, da bi se vsak človek resnično po Jezusu združil z njim. Vse Kristusove besede, vsa njegova dela, posebno smrt in vstajenje, imajo za cilj prav to realno, stvarno združevanje človeka z njim, po njem pa z Bogom Očetom. Če so že prastarši pred izvirnim grehom bili oblečeni z nadnaravno milostjo in bili v veličastni skupnosti z Bogom, kolikšno je šele sedaj občestvo po Jezusu Kristusu, ki je postal človek. Če je bila resnična že tista skupnost, koliko bolj resnično je šele to občestvo. V tem smislu je treba razlagati šesto poglavje Janezovega evangelija, kakor tudi Kristusove besede pri zadnji večerji. Kristus želi resnično sebe darovati ne samo v času svojega zemeljskega življenja, ampak tudi po vnebohodu. Evharistija je na ta način izraz Kristusove velike ljubezni do njegovega telesa, Cerkve, in do vernikov. Če je Jezus Kristus ni resnično navzoč v evharistiji, se ne bi ničesar novega zgodilo v Jezusu Kristusu. Človek bi bil še naprej odtujen in daleč od Boga, ne bi bilo resnične skupnosti. Vse bi ostalo isto kot prej, novost krščanstva bi prenehala. Zato je evharistija resnično občestvo z Bogom. Ni večje skupnosti z Jezusom Kristusom, s ta pa tudi z Bogom, od evharistične skupnosti. Ta skupnost ni samo moralna, ampak fizična, fizična v smislu, da nas sam Bog spreminja v sebe, njegova »substancia« resnično in fizično prežema našega duha in naše telo. Tako resnično postajamo po evharistiji »deležni Božje narave« (2 Pt 1,4).

Pri tem ne smemo pozabiti tega, kar je najvažnejše: poudariti moramo, da evharistija prežema Kristusovo življenje. Pismo Filipljanom pravi o Kristusu: »Čeprav je bil namreč v podobi Boga,

se ni ljubosumno oklepal svoje enakosti z Bogom, ampak je sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika in postal podoben ljudem. Po zunanosti je bil kakor človek in je sam sebe ponižal tako, da je postal pokoren vse do smrti, in sicer smrti na križu« (Flp 2,6-8). Velika spotika, velika norost (1 Kor 1,23), skrajno neznosno, tako rekoč zastrašujoče, do bolečine: veliki Bog je sebe izničil, postal je suženj; veliki Bog je postal navaden in resničen človek! Svojo Božjo slavo je zamenjal z našo bedo, z grešnim suženjstvom, da bi mi postali deležni Božje narave. Pavel nam s tem govori, da je vse Kristusovo življenje izpraznitev, in to vse do smrti na križu, ki je vrhunec Kristusovega izničenja. To je »agape«, ljubezen, ki prihaja k drugemu in vzame drugega v sebe, razdaja se drugemu, oziroma daje se drugemu, da ga »je« in »pije«. Evharistija tako izraža Kristusovo »agape«, ljubezen kot življenje za druge »do konca« (Jn 13,1). Medtem ko je bil v Kristusovem zemeljskem življenju Bog skrit v človeškem telesu, v podobi služabnika, se v evharistiji Bog še naprej in še bolj izničuje! Sv. Tomaž Akvinski poje: »Molim te ponižno, skriti Bog nebes, ki v podobi kruha tajno bivaš res. Skrit si bil na križu kakor Bog samo, tu še kot človeka te ne zre oko.« Od sedaj postane popolnoma skrit, navadna tvar, da postane hrana in pijača za nas. »Do konca« se nam »daje« v evharistiji (Jn 3,16; Mt 26,45; Mr 14,41; 1 Kor 11,23), izroča se, dopušča, da z njim ravnamo, da ga zaklepamo v tabernakelj, da ga jemo in pijemo. Bog ne daj, da bi ga še naprej križali z nevrednim prejemanjem obhajila. Velika je ta skrivnost vere, zares velika skrivnost Božje evharistične ljubezni! Evharistija je nadaljevanje in dovršitev Kristusovega življenja za druge, njegovega žrtvovanja v ljubezni »do konca«.

Zdaj postaja razumljivo, da je za katoličane evharistija srce Cerkve, srce osebne duhovnosti. V evharistiji smo resnično eno s Kristusom in po Kristusu postajamo deležni Božje narave v Sveti Trojici. V evharistiji se dokončuje, obnavlja in raste marijanska zaroka vernikove duše z Jezusom Kristusom. Na nek način je evharistija »konzumacija« te poroke, intimne poroke duše in Jezusa. Prav zato katoličan hrepeni po evharistiji in si prizadeva vsak dan

obhajati evharistijo (prim. Heb 10,25), veseli se vsakega evharističnega zedinjenja z Jezusom Kristusom.

Evharistija nasprotuje principu sebičnosti, bodisi pri nevernih bodisi pri vernih. Človek je namreč nenehno v skušnjavi, da se izključno ukvarja s seboj, da neprenehoma premišluje o sebi, da razvaja svoje telo in svojega duha in tako ostaja vedno pri sebi. Ta princip sebičnosti se odraža na duhovnem in telesnem področju. Iz tega sledi, da se duhovnost, ki ni prežeta z evharistijo, ne more osvoboditi principa sebičnosti. Pri tem tukaj ne mislimo samo na tiste, ki sploh ne živijo svoje vere evharistično, ampak tudi na tiste, ki k evharistiji pristopajo površno, avtomatsko, brez spoštovanja, o čemer bomo govorili kasneje.

Vera je osebno srečanje z Jezusom Kristusom v ponižnosti in poslušnosti, to pa se na vrhunski način uresničuje prav v vsaki evharistiji. Pa ne samo to. Videli smo, da je v evharistiji sedaj Jezus Kristus skrit tako v svojem božanstvu kot tudi v svoji človeškosti, to pa pomeni, da se od vernika pričakuje še bolj »živa« vera, da še »bolj veruje«. »Tvojih ran ne gledam kot Tomaž nekdanj, vendar, da si Bog moj, te spoznam sedaj. Vedno bolj in bolj mi vero utruj (magis credere), upanje, ljubezen v srcu pomnožuj.« Tako se nasproti evharistiji najbolj močno odraža drama vere in nevere, oziroma vera v svoji polnosti: Adoro te devote, latens deitas.

Ljubezen do Jezusa Kristusa vključuje resnično zedinjenje z njim, pa tudi z udi njegovega Telesa, z ostalimi verniki. Vse to pa se uresničuje v evharistiji. V evharistiji se vernik resnično združuje s Kristusom in z ostalimi verniki. Ko obhaja evharistijo, vstopa v skupnost z ostalimi verniki, v skupnost duha in telesa, v skupnost hranjenja z iste mize. Brez evharistije vernik samo abstraktno, s tem nerealno izpolnjuje skupnost z drugimi verniki, ali pa izbira tisto družbo, ki odgovarja njegovi viziji (klub, stranka, krožki). V evharistiji se vernik srečuje z Jezusom in v njem srečuje vernike, ki jih on ni izbiral, ki so mu bili darovani. Vsako evharistično slavlje je premagovanje principa sebičnosti, je sprejemanje principa skupnosti, je resnična šola ljubezni do Kristusa in do bližnjega.

V tem pomenu je evharistija najboljše zdravilo zoper elitno, avtoritativno Cerkev. V evharistiji vsi skupaj slavijo Gospoda, vsi skupaj izpovedujejo svojo odvisnost od Gospoda, vsi skupaj se učijo v Gospodovi evharistični kenozi ljubezni. Tako mora v evharistiji profesor filozofije poklekniti skupaj z navadno, neizobraženo kmetico, vrhunski kemik mora prepevati skupaj z nepismenim brezdomcem, odišavljena poslovna ženska mora sedeti v klopi skupaj s tisto žensko, ki je pravkar prišla z njive, ugledni politik mora dvigati roke k Bogu skupaj z navadnim delavcem, ki je brez zaposlitve. To je evharistija, to je čudežna skupnost, ki premošča razlike, čudovita skupnost, ki ljudi zedinja v Jezusu Kristusu, jih dela za eno telo. Zato je evharistija hrana vere, ljubezni in upanja. Evharistija je hrana nesmrtnosti in hrana resnične skupnosti.

Moč krščanstva in s tem moč katoliške Cerkve je vedno in je samo molitev, osebna in skupna. Katoliške cerkve niso prazne cerkve, navadne dvorane, ampak je v njih sam Jezus Kristus v pre-svetem oltarnem zakramentu. Katoličan ne prihaja le redno k sveti maši, ampak pogosto prihaja v cerkev, kjer v molitvi, zbranosti in tišini pada na kolena pred Najsvetejšim: »Mislimo drug na drugega, tako da se spodbujamo k ljubezni in dobrim delom. Ne zapuščajmo svojega zbora, kakor imajo nekateri navado, marveč drug drugega spodbujamo, in to tem bolj, čim bolj vidite, da se bliža dan« (Heb 10,24-25). Katoličan se v cerkvi obnaša drugače kakor na ulici. Njegovo telo, telesne kretnje, glas, govor, telesna drža, obleka – z eno besedo vse – mora dihati tisto, čemur rečemo sveta spoštljivost. Zakaj? Sveta spoštljivost do evharistije izhaja iz dejstva resnične navzočnosti Jezusa Kristusa v evharistiji, v tabernaklju. Človek se namreč drugače obnaša v odsotnosti in drugače v prisotnosti druge osebe. Podobno je tudi z evharistijo. Tam, kjer je vera v resnično Božjo navzočnost v evharistiji, tam je tudi sveta spoštljivost. Na žalost, če pogledamo današnja evharistična in druga slavja v naših cerkvah, lahko dobimo vtis, da ni svetega spoštovanja. Razlog za to je pomanjkanje vere v resnično navzočnost Jezusa Kristusa v evharistiji, v tabernaklju! Kot da bi več ne verovali, da je Jezus Kristus resnično navzoč v evharistiji in zato nimamo več svetega

spoštovanja. Katoliška prenova se začena tam, kjer ponovno odkrijemo sveto spoštljivost v liturgiji, sveto spoštljivost, ki je izraz globoke vere v resnično navzočnost Jezusa Kristusa v evharistiji, v naših cerkvah, sveta spoštljivost, ki bo prežemala našega duha in naše telo.

Samovoljnost v evharistiji, v liturgiji je nekaj najbolj pogubnega za duhovno življenje vernikov. Samovoljnost se kaže tudi v tem, da si mnogi domišljajo, da se ni potrebno obremenjevati z običajnim, majhnim in z malimi oblikami, z obredi evharistije. Takšno mišljenje pozablja na temeljno novost krščanstva, ki je v tem, da se je Bog v Jezusu Kristusu združil prav z majhnim, nepomembnim in navadnim. Zakaj? Zato, ker je Bog v Jezusu Kristusu ljubezen. Ljubezen po svoji naravi ne razmetava, ne išče velikega, spektakularnega. Ljubezen se skriva, želi skritost, intimo, veseli se in se želi izražati v običajnem, v neznatnem in v malih stvareh. Ljubezen je takšna, ker ji ni do sebe, ampak do drugega, ljubezen je takšna, ker se veseli drugega, ne sebe, takšna je, ker dva lahko postaneta eno samo tam, kjer sta oba majhna, oba otroškega duha. Zatorej vsa katoliška liturgija, evharistija dihata s to logiko utelešenja, z logiko Božje ljubezni. V središču so najbolj običajna, majhna, malenkostna »ljudska« znamenja Kristusove navzočnosti: kruh in vino. Evharistije zatorej ne morejo in ne želijo razumeti tisti, ki nimajo duha ljubezni, tisti, ki v sebi nimajo občutka za neznatno, majhno in običajno.

V tem smislu je nedopustna vsaka samovolja v liturgiji in evharistiji, posebno tista samovolja, ki z lahkoto ukinja, naredi relativno in s prezirom gleda vse liturgične oblike in obrede. Če kje, potem se prav v evharistiji vernik uči Božje ljubezni, njegove čudovite igre ljubezni, igre skritosti. V oblikah in obredih, posebej pa v čudovitih, plemenitih znamenjih kruha in vina, Kristus naredi sebe navzočega, kot tisti, ki daje sebe v jed (kruh), in kot tisti, ki razveseljuje srce (vino). To veliko Kristusovo skritost ljubezni v evharistiji lahko prepozna in živi samo, kdor ima oči vere in oči ljubezni. Ta se bo sedaj z veliko pozornostjo in sveto spoštljivostjo obračal do vsega neznatnega, majhnega, običajnega v liturgiji, ev-

haristiji, zakramentih in vseh pobožnostih katoliške Cerkve. Duh evharistije, duh katoliške liturgije je duh ljubezni in duh majhnih.

Iz tega sledi, da je katoliška duhovnost, katoliška mistika vedno evharistična duhovnost in mistika. Katoličan se prvenstveno ne pogloblja v sebe, da bi našel Boga, ampak se pogloblja v Boga, v evharističnega Boga, da bi našel Boga, v Bogu pa bi našel sebe in vse druge. V tem pomenu ne obstaja resnična mistika, resnična svetost brez evharistije in zakramentov. Odrešenje prihaja od Jezusa Kristusa. Pri tem so evharistične oblike, obredi posebno pomembni, ker nasprotujejo vsaki birokratizaciji Cerkve, kjer ne prevladajo »slavljenje oblike«, ampak birokratske, pravne oblike. Zato je najboljšo zdravilo za birokratizirano Cerkev vedno evharistija, liturgija. Seveda, velja tudi nasprotno. Evharistija ne sme izgubiti marijanske razsežnosti, razsežnosti mistike in notranje skupnosti Kristusa in duše. To bi bil zakramentalni avtomatizem, navadno zunanje slavljenje, ki ne bi človeka zajelo od znotraj. Zato je vsaka evharistija naravnana k temu, da vernika od znotraj močno zaroči z Jezusom Kristusom, po njem pa se združi z vsemi ostalimi verniki. Evharistija v vernih katoličanih ustvarja posebno »katoliško« notranjost, to pa je notranjost, ki prihaja »od zunaj«, ki prihaja od samega »katoliškega« Boga, ki se je naselil v srcih vernikov. Samo evharistična notranjost, evharistična intimnost je tisto, kar človeka osvobaja od principa sebičnosti, bodisi na duhovni bodisi na telesni ravni.

O tem, da sta dve temeljni stvari katoliške duhovnosti ponižnost in poslušnost, smo že pisali. To se ponovno jasno spoznava v evharistiji. Človek se mora ponižati: priti k sveti maši, poklekniti, moliti, slaviti z drugimi. Pa ne samo to. Evharistija je zdravilo tudi za oholega človeka, ki se mora sedaj pokloniti nečemu tako neznatnemu, majhnemu, namreč podobam kruha in vina, v katerih je navzoč vzvišeni, veliki Bog! Evharistija tako nasprotuje ošabnemu človeku, ki ne more sprejeti učlovečenja: veliki Bog postane majhen prav v Jezusu iz Nazareta, da veliki Bog postaja prisoten v malih darovih kruha in vina v evharistiji. Bog v Jezusu Kristusu postane ponižen v evharistiji pod podobama kruha in vina, da bi

oholega človeka naučil ponižnosti in poslušnosti. Zato ni boljšega zdravila zoper človekov napuh in oholost, kot je evharistija, kot zakramentalno življenje. Ošaben človek zavrača Boga in s tem postaja nesvoboden, pokoren vsem tistim »malim« stvarem tega sveta (moč, bogastvo, pohotnost), ponižen in poslušen človek evharistije pa sprejema malega Boga, »majhno« evharistijo, da bo osvobojen v Bogu, osvobojen suženjstva tega sveta. Katoličan tako sprejema v »majhnosti« evharistije Božje odrešenje.

Pa ne samo to. Evharistija je najboljše zdravilo zoper žalost, neuspehe, nesreče, pa tudi zoper uspehe in srečo tega sveta. O tem piše sveti Jakob: »Če kdo med vami trpi, naj moli. Če je kdo dobre volje, naj poje hvalnice« (Jak 5,13). Ta svet namreč človeka pritiska z zlom, s trpljenjem, z boleznijo in tako človek postaja zapornik tega sveta. Tudi vsakodnevni neuspehi, nesreče prav tako človeku majejo tla pod nogami. Samo bivanje, delo s seboj je za človeka dovolj, da bo žalosten, nezadovoljen. Še več, žalost sodobnega človeka izhaja prav iz tega pretiranega ukvarjanja s seboj. Človek postaja po svoje utrujen od samega sebe! Zato sv. Jakob daje vsem žalostnim ljudem tega sveta preprosto zdravilo, to je molitev oziroma evharistija. V evharistiji Bog prihaja k človeku, osvobaja ga od zapora tega sveta, od njegovega zla in trpljenja, od njegovih neuspehov in nesreč. V evharistiji gre človek iz sebe, preneha se bolezensko ukvarjati s seboj, začne se ukvarjati z Drugim, z Bogom. Evharistična Božja ljubezen cepi bolni človekov ego z odrešilno skrbjo, strastjo za Boga in za bližnjega. Kako je silno lepo, če katoličani začnejo ali končajo dan z evharistijo, vsak dan prejemajo cepivo, ki jih ščiti od najrazličnejših žalosti tega sveta, še največ pa od žalosti, ki prihaja od boleznij ukvarjanja s seboj.

Evharistija je najboljše zdravilo zoper oholost in samoljubje. Slišali smo sv. Jakoba, ki pravi: »Če si vesel, slavi Gospoda!« Pogosto so namreč uspehi, sreče tega sveta bolj uničujoči od neuspehov in nesreč. V neuspehih in nesrečah ostajamo borci, prizadevamo se zmagati, zelo smo pazljivi. Na poseben način nas neuspehi in nesreče naredijo ponižne in poslušne, kličejo nam v zavest, da nismo sami sebi dovolj. Uspehi in sreče tega sveta pa napihujejo naš

ego. Zdi se nam, da nam nihče nič ne more, da smo zelo močni in sami sebi dovolj, da zmoremo tako rekoč vse, kar se nam zahoče. Prenehamo biti pozorni, odvržemo omejenosti, dovolimo si vse. Tako človek začne človek duhovno in telesno propadati predvsem v uspehih in srečah tega sveta. Družine razpadejo na vrhuncu sreče (prešuštvo, prepiri, denar), podjetja propadajo iz pohlepa in v trenutkih skrajnih uspehov, duhovne osebe začnejo zapuščati svoje duhovno življenje v trenutku slave, pohval in uspehov tega sveta. Zato so duhovni pisatelji po pravici poudarjali, da se človeku ni treba toliko jeziti na neuspehe in nesreče tega sveta, ker so morda bolj koristne za njegovo dušo kot uspehi in sreča. »Gorje srečam tega sveta!« (Avguštin). Naj bo kakorkoli že, evharistija je najboljšo zdravilo za uspešnega in srečnega človeka: ko si vesel, pridi v cerkev, moli, poklekni, obhajaj evharistijo in slavi Gospoda. Tako človek zopet izstopa iz boleznega ukvarjanja s seboj in v evharistiji ostaja ponižen in poslušen človek. Evharistija človeka zveličavno omeji, to sta omejitvev in otroška odvisnost, ki prihajata od resnične prisotnosti samega Boga. Evharistija daje človeku čudoviti odmik od samega sebe.

Katoliško razumevanje evharistije in liturgije je daleč nad vsakim liturgicizmom in formalizmom. Resnična katoliška liturgična obnova ne sme biti beg od sveta, beg od resničnosti. V tem primeru je liturgija brez sadov. Krščanska vera ni samo kontemplacija, zrenje, ampak je tudi delovanje, delo, predanost v svetu. Ni dovolj samo mirno gledati in uživati v liturgiji, potrebno je stopiti v ta svet, umazati se z umazanijo tega sveta, stopiti pred obličje konkretnih ljudi in jim prinesiti veselo vest Jezusa Kristusa. Zato se resničnost evharistične duhovnosti katoličana odraža v delovanju. Dokaz, da je evharistija resnično srečanje s Kristusom, je resno delovanje katoličana v svetu. Močno smo poudarili: evharistija je potrditev Kristusovega izničenja sebe, spusta iz Božje slave v človeško bedo, je služenje »do konca«. Bog nas tako močno ljubi, da postane tvar, jed in pijača za nas. Tudi katoličan mora postati evharistični, spustiti se iz svoje vzvišenosti v umazanijo tega sveta, služiti drugemu do konca, sebe podarjati v ljubezni, postati jed in pijača za druge.

Kakor je evharistija služenje, ponižnost in poslušnost, vse to je treba pokazati v delovanju v svetu, v služenju, ponižnosti in poslušnosti v realnem svetu: ora et labora.

Potrebno je torej še enkrat poudariti, da krščanska vera ne sme biti samo mistika (negovanje notranjega življenja), ne sme biti samo liturgija (samo zrenje Drugega, Boga, objekta), ampak tudi delovanje (Newman: vera kot realize, kot realizacija tistega, kar verujemo), izhod iz sebe k drugemu v delovanju, v delu, »v znoju svojega obličja«. Treba je zavihati rokave, srečati se s tem svetom, delovati v znamenju križa, občutiti na svoji koži trpljenje tega sveta. Potrebno se je srečati z obličjem drugih, živeti vero v družini (katolicizem družine), pri delu, v politiki, pri vodenju Cerkve. Zaradi tega je resno delo dokaz za katoličana, da je njegova evharistična duhovnost resnična. Seveda, velja tudi obrnjeno. Tam, kjer se delovanje, delo, spreminja v sebičnost, samohvalo, oziroma tam, kjer delovanje ni kenosis, izničenje sebe, s tem pa služenje drugemu v ponižnosti in poslušnosti, je takšno delovanje, je takšno delo zopet dokaz, da ne živimo evharistično. Kajti evharistija nam pomaga preseči sebe v slavljenju Drugega, Boga; slavljenje, v katerem služimo v ponižnosti in poslušnosti.

Zaradi tega resnično nesebično delovanje zahteva evharistijo, ker brez evharistije postane delovanje prej ali kasneje sebično. Človek več ne deluje zaradi Kristusa, ampak zaradi sebe. Toda tudi nesebična evharistija zahteva delovanje, ker je evharistija brez resničnega delovanja beg od sveta, je krščanstvo brez križa, krščanstvo moči, krščanstvo brez oznanila. Ne pozabimo, Jezus Kristus ni samo molil, slavil Boga v templju, ampak je hodil po ulicah tega sveta. On, tesarjev sin, se je družil s preprostimi ljudmi tega sveta, tesar z ribiči. On, »v podobi Boga« (Flp 2,6), ni užival v svoji prelepi podobi, ampak se je zaradi nas ponižal in izpraznil, prevzel »podobo služabnika«. Zato se tudi katoličan mora »deformirati«, kot to na neponovljiv način piše sv. Avguštín. Tako močne so te misli, da jih moramo navesti v izvirniku: »*Deformitas Christi te format. Ille enim si deformis esse noluisset, tu formam quam perdidisti non recepisses. Pendebat ergo in cruce deformis, sed deformitas*

illius pulchritudo nostra erat. In hac ergo vita deformem Christum teneamus. Quid est, deformem Christum? «Absit mihi gloriari nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo.» Haec est deformitas Christi.»

»Iznakaženi Kristus ti daje obliko. Če on ne bi želel biti iznakažen, ne bi sprejel tiste božanske oblike, katero si izgubil. Tako je on visel na križu deformiran, toda njegova deformiranost je naša lepota. Zato se v tem življenju držimo deformiranega Kristusa. Kdo je deformirani Kristus? «Bog ne daj, da bi se ponašal s čimerkoli, razen s križem našega Gospoda Jezusa Kristusa po katerem je meni svet križan in jaz svetu». To je Kristusova deformiranost.« Da, katoličan se mora deformirati, križati se s svojim delovanjem v tem svetu. Kristusov križ, Kristusova deformacija, je naša lepota.

Z eno besedo, katoličan obhaja evharistijo, služi Gospodu v evharistiji, toda služi Gospodu tudi v kuhinji, v uradu, v tovarni, na polju. Zna se obleči v dragoceno liturgično oblačilo, prav tako pa tudi v umazano delovno obleko. Služenje, navadno služenje ljudem sredi vsakdana, pa tudi odvisnost od drugih, pripravljenost za pomoč in podporo drugim sredi vsakdanjika je dokaz resnične evharistične duhovnosti. V evharistiji nas Jezus Kristus hrani, daje se nam v jed, da bi tudi mi hranili druge ter bi dopustili, da se tudi drugi hranijo z nami v naši predanosti in v našem požrtvovalnem delovanju.

Kdor, torej, ne želi živeti evharistično, ne želi sploh živeti v krščanski veri. Ne želi nobene realne in resne pripadnosti Jezusu Kristusu in Cerkvi. Želi, da ga pustimo pri miru, miru lastne neodvisnosti, da ga pustimo »svobodnega«, da mu ni treba služiti Jezusu Kristusu s svojim duhom in telesom. Seveda, za nas katoličane obstaja veliko opozorilo, da ne obhajajmo evharistije kakor Juda, da nam evharistija ne bo v obsodbo, kolikor z grešno dušo pristopamo k tej veliki skrivnosti in mislimo, da se nam ni treba spreobrniti: »Kdor bo torej nevedno jedel ta kruh in pil ta Gospodov kelih, se bo pregrešil nad Gospodovim telesom in krvjo. Naj torej vsak sebe presodi in tako je od tega kruha in pije iz keliha, kajti kdor je in pije, je in pije svojo obsodbo, če ne razpozna Telesa« (1

Kor 11,27-30). Še več, namesto da bi nam evharistija bila moč in spodbuda za spreobrnjenje, za nenehno priznavanje grehov in čim bolj globoko in intimno združenje z Jezusom Kristusom, se lahko obnašamo kot farizej v templju, ki se je hvalil pred Bogom. Cestninar pa se je kesal svojih grehov, zato je dosegel opravičenje (Lk 18,9-14). Za katoličana evharistija ne sme nikoli biti povzdigovanje sebe, ampak slavljenje Gospoda, služenje v ponižnosti.

Upamo, da bodo ta premišljevanja spodbudila k resnični, evharistični prenovi katoliške Cerkve. Prenova se bo res zgodila, če bomo k evharistiji pristopali, če v evharistiji postajamo in v svetu delujemo v duhu malih, katerim pripada nebeško kraljestvo, v duhu tistih piščančkov, katere je Kristus želel zbrati pod svoja krila (Mt 23,37). Evharistični mali piščančki »pod Kristusom«, pa zopet veliki »v Kristusu«, kakor nedosegljivo piše sv. Avguštín, ko razlaga Psalm 63: »Kličem v senci tvojih peruti.« Veselim se dobrih del, ker je nad menoj pokrivalo tvojih kril. Če me ne bi zaščitil, ker sem tvoj piščanček, bi me grabežljivec ugrabil. Na nekem mestu pravi naš Gospod Jeruzalemu, mestu kjer je bil križan: «Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke, in kamenjaš tiste, ki so k tebi poslani! Kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke kakor zbira koklja piščančke pod svoja krila, pa niste hoteli.» Mi smo majhni: naj nas zato Gospod zaščiti s senco svojih peruti. Kaj bomo, ko postanemo večji? Dobro je, da nas Gospod ščiti tudi tedaj, da bomo tudi tedaj piščančki pod njim, ki je večji od nas. Naj rastemo kolikor hočemo, on bo vedno večji od nas. Nihče ne sme reči «naj me varuje, dokler sem še majhen», kakor da bi nekega dne lahko postati tako veliki, da bomo sebi zadostni. Brez Božjega varstva propademo. Zatorej bodimo nenehno pod njegovim varstvom. Lahko smo vedno veliki v Bogu, če pod njim vedno ostanemo majhni: «Veselim se v senci tvojih peruti.»